

1 Korintiërs 15:1-11

Tijdens de tweede Wereldoorlog kwam het nogal eens voor dat er allerlei verhalen de ronde deden dat de geallieerden een stad of een gebied hadden veroverd, of dat de Duitsers zware verliezen waren toegebracht, terwijl achteraf bleek dat deze verhalen verzonden waren. Hoe die verhalen de wereld inkwamen was altijd de vraag, maar stel nu eens dat de BBC deze verhalen de wereld inbracht. Zulke verhalen zouden dan de geest van verzet in bezet gebied misschien wel een beetje kunnen aanwakkeren, maar ze hebben geen enkele betekenis voor de werkelijke bevrijding van een bepaald gebied. Het verschil tussen een werkelijke en een verzonden invasie is het verschil tussen bevrijding en slavernij. En niemand is zo dwaas om te zeggen: ach, of de invasie nu wel of niet echt heeft plaatsgevonden, is niet zo belangrijk. Het gaat er maar om dat de geest van het verzet wakker blijft.

Het opmerkelijke is dat veel mensen wel op die manier omgaan met het verhaal van de opstanding van Jezus. Je hoort dan zeggen: of de opstanding nu echt heeft plaatsgevonden of niet maakt geen verschil, het gaat er om dat we in opstand komen tegen de dood en het kwaad in al zijn facetten. Nou inderdaad, als je alleen in opstand wil komen tegen het kwaad in de wereld maakt het geen verschil of Jezus werkelijk is opgestaan of niet. Maar net zo min als de fictieve bevrijdingsverhalen ons dichterbij de werkelijke bevrijding van de Duitsers hebben gebracht, brengt een fictieve opstanding ons dichterbij de bevrijding van de dood. Een dode Jezus brengt geen bevrijding.

Paulus had bij de verkondiging van het Evangelie vaak te maken met ongeloof als hij over de opstanding der doden sprak. In Handelingen 17 lezen we hoe de Griekse wijsgereen spotten met Paulus' boodschap als hij over de opstanding uit de dood spreekt. De opstanding was voor Grieken een vrijwel onaanvaardbare zaak. Niet alleen omdat het geloof daarin tegen elke ervaring ingaat. Want dat geldt voor alle mensen en niet alleen voor de Grieken. Maar de Grieken hadden het er extra moeilijk mee, omdat de gedachte van de opstanding vierkant inging tegen een belangrijke hoofdstroming van de Griekse filosofie. Volgens die filosofie was de mens samengesteld uit een ziel en een lichaam, waarbij de ziel verreweg het belangrijkste was. Het lichaam was eigenlijk een blok aan het been van de ziel. Het belemmerde de vrije ontplooiing van de ziel. Het was een gevangenis waarin de ziel zat

opgesloten. En de uiteindelijke verlossing bestond volgens de Grieken hierin, dat de ziel uit de gevangenis werd bevrijd bij de dood. In een dergelijke visie op de mens was geen plaats voor een opstanding. Dat zou immers terugkeer in die gevangenis betekenen. En wie zou dat nou willen? Deze filosofie was bij een aantal gemeenteleden in Korinte nog zo sterk aanwezig, dat ze de opstanding van de doden ontkenden. Daar wilden ze niets van weten. Het ligt voor de hand dat ze, net als vandaag de dag veel moderne theologen, het woord opstanding niet lieten vallen, maar er een andere interpretatie aan gaven en zoiets zeiden als: het moment dat we tot geloof kwamen, dat was het moment van onze opstanding.

Paulus heeft dus vernomen hoeveel het Griekse denken invloed had in de gemeente van Korinte en hij kan dat niet zomaar over zijn kant laten gaan. Want de opstanding uit de dood behoort tot het hart van het Evangelie. Als je de opstanding loochent komt heel het Evangelie en de verlossing in de lucht te hangen. Dat staat op het spel als Paulus dit 15^e hoofdstuk van de brief gaat schrijven.

Paulus gaat in het begin van dit hoofdstuk eerst samenvatten wat volgens hem de hoofdzaak van het geloof is. Het belangrijkste dat ik u heb doorgegeven is dit:

- Christus is voor onze zonden gestorven, zoals in de Schriften staat
- Christus is begraven en op de derde dag opgewekt, zoals in de Schriften staat
- Hij is verschenen aan Kefas, de twaalven, vijfhonderd gelovigen, Jakobus, alle apostelen
- Als laatste is Hij verschenen aan mij, Paulus

De hoofdzaak, de kern, van het Evangelie bestaat in een relaas van feiten. Christus' dood en opstanding heeft werkelijk plaatsgevonden op een aanwijsbare datum. En dat niet zo maar toevallig, maar als een vervulling van wat daarover in het Oude Testament al te lezen was. Zoals in de Schriften staat.

Het evangelie van Jezus Christus is geen mythe, maar een feit. In die tijd bestonden er meer verhalen van uit de dood terugkerende goden. Maar nergens is er sprake van een reële opstanding uit de dood en van een geopend graf. Het opstandingsgeloof van deze godsdiensten is een soort boerenbedrog, het laat de macht van de dood onaangetast. Maar in de bijbel ligt dat anders. Christus is echt gestorven en echt opgestaan. Hij verbrak de banden van de dood werkelijk. En daarom verwijst Paulus zo nadrukkelijk op de ooggetuigen. In de eerste plaats noemt hij Kefas, dat is dezelfde als Simon Petrus. Daarna noemt hij de twaalven. Dit zijn de

12 apostelen zonder Judas. Blijkbaar is het begrip de twaalven zo ingeburgerd voor deze specifieke groep, dat ze ook nog de twaalven werden genoemd toen ze nog met z'n elven waren. Want het is pas na hemelvaart dat de lege plaats van Judas werd opgevuld met Mattias. Deze verschijningen aan Petrus en de twaalven komen we ook in de beschrijvingen van de evangeliën tegen. De andere verschijningen die Paulus noemt zijn niet in de Evangeliën beschreven. Zo is Jezus verschenen aan 500 gelovigen tegelijk. En van deze 500 gelovigen die Paulus noemt zijn de meesten nog in leven. Met andere woorden, ga maar navragen, ze hebben Jezus echt gezien. Hij leeft. Ook de verschijning aan Jakobus wordt nergens anders beschreven. We mogen aannemen dat het hier gaat om Jakobus de broer van Jezus en de schrijver van de Jakobusbrief in onze bijbel. Hij werd later een van de leiders van de gemeente van Jeruzalem.

Tenslotte is Jezus nog een keer verschenen. Aan Paulus zelf. Paulus omschrijft zichzelf als een misbaksel, een ontijdig geborene, een niet levensvatbaar kind, wat te vroeg ter wereld kwam. Hij noemt zichzelf zo omdat hij nog ongelovig was toen Jezus hem verscheen. Hij was zelfs een vijand van Jezus en een vervolger van de christelijke gemeente. Opmerkelijk hoe Paulus hier over zijn verleden spreekt. Hij is niet iemand die zijn minder fraaie verleden verdoezeld, hij is daar heel eerlijk over. Maar hij is ook niet iemand die zucht onder zijn verleden. Hij heeft mogen ontdekken wat vergeving is! Hij weet hoe hij als misbaksel, door genade een apostel van de Here Jezus mocht worden. Paulus' getuigenis is geen breed uitmeten van eigen slechtheid, maar hij gebruikt zijn verleden om te laten zien hoe groot de genade van God is. Alsof hij wil zeggen, als er voor mij genade is, dan is die genade er voor de lezers ook. En dat mogen ook wij op onszelf betrekken. Gods genade is zo groot! Want Christus is gestorven, Hij is begraven en Hij is opgewekt in overeenstemming met de Schriften en dat deed hij ook voor mij. En daar mogen we Hem eeuwig dankbaar voor zijn. Als dat geen Evangelie is!

AMEN